

עש"ק עקב ה'תשפ"ג 'שנת הקהל' | מחיר: 5 ש"ח

גליון 658

ב"ה

הַלְּכָה

שְׁנָה

גליון שבועי

י"ל ע"י מכון הלכה חב"ד (ע"ר)

הזמן גרמא

"ירשמו המחאה .. והרבי יכסה אותה"

. . כשמדובר אודות מוסד של הרבי - צריכה להיות ההנהגה באופן של הרחבה, "ואתהלכה ברחבה", ובלשון חז"ל בנוגע להוצאת שבת ויו"ט "לוו עלי.. ואני פורע", ועד"ז בנוגע ל"הוצאת בניו לתלמוד תורה", כולל גם "בניך אלו התלמידים" . . ירשמו המחאה ("זאָל מען אויסשרייבן אַ טשעק") בת ארבע או חמש ספרות, ולא איכפת לי אפילו אם יהיו שש ספרות... והרבי יכסה אותה ("דער רבי וועט דאָס דעקן").

(משיחת ש"פ עקב, כ"ף מנחם אב ה'תשי"ג.
באדיבות מ'טה הקהלת קהילות העולמי - 770)

10 הפרנסה שהפכה לתפילה לשמה נזכרים ונעשים

8 אתר אינטרנט לזיכוי הרבים בשבת טכנולוגיה בהלכה

6 ה'קונסיגנציה' שיצאה מפרופורציה צדק ומשפט

שמח גם בפרונט.
www.IsrolikBash.Band
058-6697701

יצאצאיה

RED770.CO.IL

כואו לחוות את הקניה הטובה ביותר

אלא בנשר ויין

החנות הגדולה בארץ עם כל מוצרי שחיסת ליובאוויטש

בשר • עופות • הניס • כמפאים • פירות
זירקות • ינות ומשקאות • דליקטסים • מיצרי מכולת • קולינריה • בלום ועוד

43 קריית מל"אני
שירות לקוחות: 08-6511770

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד

זמני התפילות

עד מתי מתפללים שחרית לכתחילה?
מתי מתחיל זמן תפילות המנחה?
עד מתי ניתן להתפלל ערבית?

יום ראשון מתי מתחיל זמן תפילות שחרית?

אנשי כנסת הגדולה תיקנו להתפלל בכל יום שלש תפילות כפי שהתפללו האבות, ואת זמני התפילות שחרית ומנחה תקנו כנגד שתי קרבנות התמיד, וזמן תפלת ערבית מכוון כנגד הקרבת איברי הקרבנות שלא הספיקו להתעכל ביום והיו מקריבים אותם במשך כל הלילה. זמן תפלת שחרית מעיקר הדין הוא החל מעלות השחר, אבל לכתחילה מצווה להתחיל את תפלת שמונה עשרה בזריחת החמה, אך אם התפלל כבר מעלות השחר, וכן בשעת הדחק שאינו יכול להמתין עד הזריחה, יצא ידי תפלתו.

מילה יז, ב. שו"ע אדה"ז או"ח ספ"ט ס"א.

יום שני עד מתי מתפללים שחרית לכתחילה?

סוף זמן תפילות שחרית הוא עד סוף שעה רביעית (משעות זמניות כלומר במהלך השליש הראשון של היום), ומי שלא התפלל תפילות שחרית עד סוף שעה רביעית יכול לכתחילה להתפלל עד חצות היום ובפרט עם זה מצד ההכנות לתפילה, ולמעשה גם מי שמבחינן שלא יספיק להתפלל תפלת שמונה עשרה עד חצות, יתחיל בתפלתו לפני חצות היום. וגם המאריכים בתפילתם, ישתדלו להתחיל את התפילה עם הציבור על כל פנים עד ברוך

זמני השבוע

זמני שבת עקב:

יציאת שבת:		כניסת שבת:	
20:14	ת"א	19:15	ת"א
20:12	י-ם	18:58	י-ם
20:15	חיפה	19:09	חיפה
20:12	באר-שבע	19:15	באר-שבע

זמני היום המוקדמים לשבוע ראה

03:48	עלות השחר (120 דקות)
04:45	עלות השחר (72 דקות)
05:09	זמן יציאת ותפילין
06:03	הנץ החמה (זריחה)
09:23	סוף זמן קריאת שמע
10:32	סוף זמן תפילה
12:46	חצות היום והלילה
13:19	מנחה גדולה
18:04	פלג המנחה
19:28	שקיעת החמה
19:54	צאת הכוכבים

זמני היום המוקדמים לשבוע זה (אופק ת"א)

יוצא לאור ע"י מכון הלכה חב"ד (ע"ר)

קו לרב: 077-2251770

טקסט לרב: 055-7081737

מדיה הלכה: vod.smslarav.co.il

הנוגל של ההלכה: smslarav.co.il

טל/וואצאפ: 02-3011770

דוא"ל: publish@smslarav.co.il

מחלקת פרסום: 058-720-7770, Sales@smslarav.co.il

אין המערכת אחראית לתוכן הפרסומים בעלון.

לתרומות והצטרפות לאגודת התומכים:

smslarav.co.il/donate

עורכים: הרב יצחק איתן מזרחי, הרב שמואל מקמל

הגהה: הרב משה קורנוויץ

ניהול: הרב שניאור גורנינקל, הרב זלמן ברנשטיין

עיצוב ועימוד: מאיר קולטון

נא לשמור על קדושת הגיליון

אור: דניאל קליימן

יום חמישי עד מתי ניתן להתפלל ערבית?

מן הדין זמנה של תפלת ערבית נמשך כל הלילה (עד עלות השחר), שכן תפלת ערבית נתקנה כנגד אברי העולות בבית המקדש שניתן היה להקריבם על גבי המזבח במשך כל הלילה. ולכתחילה יש להתפלל ערבית מיד אחר צאת הכוכבים, וביחוד הקפידו חכמים שלא לאחר את קריאת שמע של ערבית לאחר חצות הלילה, מפני שחששו שמא ישכח אדם לאומרה. ומכל מקום אם עבר ולא קרא עד חצות הלילה, יקראנה עם ברכותיה עד עלות השחר, ובדיעבד אם נאנס יכול לקרואה עד 'הנץ-החמה', ללא ברכת 'השכיבנו', אבל תפילת ערבית לא יתפלל אחר עלות השחר.

ברכות כו, א.ב. טוש"ע או"ח וניכ סר"ג ס"א וס"ד. ד. קצוה"ש סכ"ז בדה"ש סק"ג.

יום שישי מהו זמנה של תפלת מוסף?

זמן תפילת מוסף מתחיל מיד אחר תפילת השחר. ואף אם התפלל שחרית בבוקר מיד שהגיע זמנה, יכול גם-כן להתפלל מוסף בעת ההיא. ומי שהתפלל מוסף קודם תפלת שחרית - יצא.

לכתחילה יש לזוהר שלא לאחר תפילת מוסף יותר משעה לאחר חצות היום. אך אף על פי כן יוצא ידי חובתו גם אחרי שעה זו, מפני שזמנה כל היום. ואפילו אם כבר התפלל מנחה - חוזר ומתפלל מוסף. ואם שכח ולא התפלל אותה עד חשיכה - אין לה תשלומין. ואם לא התפלל מוסף עד סמוך לחשיכה, ועדיין לא התפלל מנחה, ואין שהות להתפלל שתי התפילות קודם חשיכה - יתפלל מנחה לבדה כיוון שהיא תדירה יותר, ואף שיפסיד בכך תפלת מוסף שאין לה השלמה.

שו"ע אדה"ז או"ח סרפ"ו ס"א ג; ס"ה; וק"א שם סק"א.

כתיבה: הרב שמואל מקמל. הגהה: הרב שבתי יונה פרידמן.

שאמר' ואז יכולים הם להמשיך בתפלתם גם לאחר הציבור.

שו"ע אדה"ז או"ח ספ"ט ס"א-ב. קצוה"ש סימן כ בדה"ש ס"ק ד. אג"ק ח"ה ע' ש"ב. אג"ק ח"ז ע' שנד. אג"ק ח"ט עמ' קמב. שלחן מנחם ח"א ע' קסה ואילך.

יום שלישי מתי מתחיל זמן תפילת המנחה?

תחלת זמן תפילת המנחה הוא לאחר שש וחצי שעות (כחצי שעה לאחר חצות היום, זמן זה נקרא "מנחה גדולה"), מפני שמזמן זה ואילך היה אפשר להקריב בבית המקדש את קרבן התמיד של בין הערביים, (וי"א שלכתחילה מתפללים מנחה רק לאחר תשע וחצי שעות (זמניות, זמן "מנחה קטנה") מפני שבפועל אחרו את זמן הקרבת קרבן התמיד עד זמן זה בכדי לאפשר לציבור להקריב קרבנות יחיד במהלך היום); והמעוניין לסעוד סעודה גדולה או לצאת לדרך עליו להתפלל לכתחילה מזמן "מנחה גדולה". סוף זמן תפילת מנחה הוא לכתחילה עד השקיעה, ובדיעבד ניתן להתפלל עד צאת הכוכבים.

טוש"ע וניכ או"ח סר"ג ס"א. שו"ע אדה"ז או"ח ספ"ט ס"ב. סדור אדה"ז סדר הנכנס שבת. משנ"ב סר"ג סק"א.

יום רביעי מהו זמן תפילת ערבית לכתחילה?

זמן תפילת ערבית הוא מרגע שנראים שלושה כוכבים (קטנים), ובדיעבד אם התפלל הציבור תפילת ערבית מוקדם עוד לפני צאת הכוכבים יצא, אך כשיגיע הלילה יחזור ויקרא שוב קריאת שמע בלבד ללא ברכותיה. מי שרגיל להתפלל תפילת ערבית רק לאחר צאת הכוכבים ויש לו מגין אחד בלבד שמתפלל לפני החשיכה, אינו צריך להקדים תפילתו ולהתפלל לפני הזמן שרגיל בו כדי להתפלל במגין.

ראה טוש"ע וניכ או"ח סר"ה. צ"צ חידושים על הש"ס ברכות פ"א אות ב. קצוה"ש סכ"ז בדה"ש יב.

הרב אייל פלד
מ"ץ וראש כולל הוראה בעמנואל
וחבר מכון הלכה חב"ד

הקדמת הכהן לעלות לתורה

מהי מצוות "וקדשתו"? מיהו הכהן שיש להקדימו? כיצד ינהג כאשר קראו ללוי או ישראל ונכנס כהן? האם נכון שימחל הכהן על כבודו?

עוד למתים³. אם אין כהן בבית הכנסת, טוב להקדים את הלוי ולקרוא לו לעלות ראשון, אבל אין חיוב בדבר, אלא אם ירצה יכול לקרוא לכל העליות לישראלים. וכשקורא ללוי או לישראל לעליית ראשון יאמר הגבאי "במקום כהן", כדי שלא יטעו ויחשבו שהוא כהן⁴.

כשאין לוי בבית הכנסת

אם אין לוי בבית הכנסת, הכהן שעלה ראשון יעלה פעם נוספת לעליית שני במקום לוי, ויברך שנית. אבל לא יעלה כהן אחר, כדי שלא יאמרו שהראשון פגום. אם התחיל הכהן לברך ברכת התורה פעם שנייה (שאמר כבר בא"י) כי היה סבור שאין בבית הכנסת לוי, והתברר שיש שם לוי או שנכנס לוי לביהכנסי - אין מפסיקים אותו. אך אם אמר רק "ברכו" ועדיין לא התחיל בברכה - מפסיקים אותו ויעלה הלוי. אם קרא הגבאי לכהן או ללוי מסויים, והתברר שאינו נמצא כעת בבית הכנסת - לא יקרא לאחר בשמו

מצוות "וקדשתו"

על הכהן נאמר: "וקידשתו"¹, והצטוונו להקדים אותו בדברים שבקדושה, וכך מובא להלכה אודות כבוד הכהנים: "וצריך כל אדם מישראל לנהוג בהן כבוד הרבה ולהקדים אותן לכל דבר שבקדושה, לפתוח בתורה ראשון, ולברך ראשון, וליטול מנה יפה ראשון". ועל כן, בכל פעם שקוראים בתורה - עולה הכהן ראשון, ואחריו לוי, והחל מעליית "שלישי" עולים ישראלים, ואין לקרוא לכהנים ולוויים נוספים בעליות הבאות, אך למפטיר יכול לעלות כהן או לוי².

כהן השווה בחכמתו לישראל מצוה מן התורה להקדימו, ולמעשה, אפילו כהן עם הארץ מקדימים אותו לחכם גדול לוי או ישראל. אך כהן שעבר על מצוות המיוחדות לכהנים, קנסוהו חכמים ופסלוהו מכל מעלות הכהונה, ואין קוראים לו לעלות לתורה ראשון. כגון, כהן שנשא גרושה או חלוצה וכו' - אינו עולה לתורה ראשון. וכן כהן שנטמא למת (שאינו משבעת "מתים מצוה") אינו עולה לתורה ראשון, עד שישבו ויקבל על עצמו שלא יטמא

3. שו"ע או"ח סקל"ה ס"ד. שו"ע אדה"ז או"ח סקכ"ח ס"א וסנ"ג; סר"א ס"ג (ושם כ' שכאשר הוא שווה בחכמה לישראל הוא חייב מהתורה). וראה שלחן מנחם ח"א ע' מד-מה.

4. שו"ע או"ח סקל"ה ס"ו. שו"ע אדה"ז או"ח סר"א ס"ג. וראה המלך במסביבו ח"א ע' רס"ה. וראה גם לקוטי ספורים (פרלוב) ע' עב, שכלאל היה כהן והקדימו לוי לישראל (אף שהיה ישראל ת"ח) היתה דעתו הק' של אדה"ז נוחה מכן, וברך את הקורא באריכות-מים.

1. ויקרא כא, ח.

2. גיטין נט, א-ב. רמב"ם הלכות כלי המקדש פ"ד ה"ב. תשו"ע או"ח ס" קלה ס"ג ונ"ז. רמ"א שם ס"י. משנ"ב שם סקל"ו.

משום פגמו של ראשון, אלא יעלה כהן או לוי אחר מעצמו.⁵

כשקראו לאחר ונכנס כהן

אם לא היה נוכח כהן בבית הכנסת וקראו ללוי או ישראל, ואז נכנס כהן לבית הכנסת (או הבחינו שהיה כבר בשעה שקראו ללוי או לישראל) – יעמוד הקרא שאינו כהן ליד שולחן הקריאה עד שיסיים הכהן (ואם הוא ישראל: עד שיסיימו הכהן והלוי), ואז יעלה הוא. וכן הדין אפילו אם כבר אמר "ברכו". אך אם התחיל כבר לברך ברכת התורה (שאמר כבר בא"י) ואז נכנס הכהן לבית הכנסת – אינו פוסק.⁶

במקום הצורך יכול הכהן למחול על כבודו – בפרט בשני וחמישי – ולתת רשות לישראל לעלות לתורה ראשון, וצריכים כל הכנהנים שבמקום למחול, ואח"כ יאמר הגבאי בפירוש "ברשות כהן". ואם הכהנים יצאו החוצה יכול הגבאי לומר "איין כאן כהן". וטוב לכבד את הכהן בהוצאת הס"ת, כדי לקיים "וקדשתו" במקצת. אך למרות שמן הדין יכול כהן למחול על כבודו, למעשה היו רבותינו נשיאינו מדקדים ביותר, בדרך כלל, שבכל קריאה בתורה יהיה הסדר: כהן, לוי, ישראל. רק במקום שיש צורך מיוחד קוראים לאחר ברשות הכהן.⁷

5. שו"ע או"ח סק"ה ט"ז-ח. וסי"א. וראה ט"ז שם סק"ז. מג"א שם סק"ח.

6. שו"ע או"ח סק"ה ט"ז. מג"א שם סק"ח.

7. טווא"ח סק"ה. שו"ע אדה"ז או"ח סק"ח ט"ט. שו"ת חת"ס או"ח ט" כה (טוב לכבוד). שו"ת סתרי ומנני ט" ה' ע' 29 (ברשות). ראה סה"ש קי"ח ה"ש ע' 67. ספר המנהגים ע' 14. היכל מנחם ח"א ע' ריב. פירוש חב"ד גליון ע' 13 ע' 267. וע"ע באריכות בפסק"ת סק"ה אות ט. בירורי מנהגים – סדר היום ע' 236 (ועיי"ש ע' 9).

הרב שלום דובער טאלר >

מורה צדק וראש כולל, אור יהודה וחבר מכון הלכה חב"ד

האם מותר לברך ברכה תוך כדי הליכה?

מותר לברך ברכות בעמידה או תוך כדי הליכה (בפרט כשאוכל או שותה בעמידה או תוך כדי הליכה) ובלבד שתיאמר הברכה בצורה הטובה ביותר בה יוכל לכוון (ואם אכל בשיבה עדיף שיברך בשיבה ולא ילך בשעה שמברך), אולם ברכת המזון חייבת להיאמר בשיבה. כמו כן יש אומרים שדין ברכת "מעין שלוש" כדין ברכת המזון, ואף היא צריכה להיאמר בשיבה, ופוסק אדה"ז כמותם כיוון שברכה זו היא מעין הברכות של תורה ולכן יש לאמרה בשיבה.

מקורות: שו"ע אדה"ז או"ח סק"פ ט"ב-ד; וראה פסק"ת שם אות יט-כ.

הרב ישראל יצחק ש. הלפרין >

דומ"צ בבית ההוראה כפר חב"ד וחבר מכון הלכה חב"ד

כשמוריד המזוזות לבדיקה האם צריך לקבוע אחרות במקומם?

כאשר מוסרים את המזוזות לבדיקה אין צורך לקבוע מזוזה אחרת בינתיים, ואף ניתן להסיר את כל המזוזות בבת אחת ולמוסרם לבדיקה, אך יש להשתדל להחזיר המזוזות המוגהות ולקבועם במקומם באותו יום, ושלא יעבור לילה בין זמן הורדת המזוזות לבדיקה ועד להחזרתם. אך כאשר מבחין הוא שהמזוזות שוהות בבדיקה יותר מן הזמן הרגיל, במקרה זה ראוי לקבוע מזוזות זמניות במקומם עד שיחזרו המזוזות הראשונות מהבדיקה. ואם המגיה אומר לו שיצטרך כמה ימים עד שיצליח לבדוק המזוזות, לא יורידם וימסרם אלא ימתין ויוריד את המזוזות רק בזמן שיכול המגיה לבדוקם. ואם אינו יכול להמתין להורדת המזוזות עד סמוך לבדיקתם, ומוכרח הוא להורידם כעת, יכול להורידם אך יניח מזוזות אחרות במקומם.

מקורות: א"א מבוטשאטש, או"ח ט" יג. וראה דעת קדושים ט" רצא, א. שו"ת רבבות אפרים (ה, תקמח). וע"ע אה"י ישרון (פ"י).

ה'קונסיגנציה' שיצאה מפרופורציה

דוד מכר כיפות על מדף בחנותו של יעקב, עד לרגע בו נותק הקשר ופרצה מריבה ביניהם. האיך יחלקו את הרווחים?

לעובדיו שלא להסכים לפתיחת הדוכן, שכן הוא התחייב כלפי מחליפו של דוד. כמו כן, יעקב הורה שלא לאפשר לדוד לקחת את הכיפות שלו, כיון שדרש להיות נוכח במקום.

בין כך ובין כך, התפתח ויכוח בין הצדדים בו היו מעורבים גם השוטר הקהילתי וגוזבר הישוב, שהפריד בין הניצים וקבע פגישה לעוד שבוע בנוכחות שני הצדדים.

לאחר כשבוע, בשעות הערב המאוחרות, נפגשו שני הצדדים בנוכחות השוטר הקהילתי וספרו את הכיפות. אלא שבשל אי היכולת לסיים את הסכסוך בצורה יפה הגיעו הצדדים לבית הדין, כשהם חלוקים לגבי הסכם החלוקה של הרווחים מהמכירות: לפי טענת דוד - 70% לו ו-30% ליעקב, לפי טענת יעקב - 65% לדוד ו-35% לו (פער של חמש אחוז). כמו כן הצדדים חלוקים בקשר לזמן העלאת המחיר על הכיפות שבחנות והשוואתו לכיפות שבדוכן (מה שאמור להגדיל את הרווח של דוד ממכירת הכיפות): יעקב טוען שהיה זה רק לאחר מכירת רוב הכיפות במשלוח השני, ודוד טוען שהיה זאת עם שליחת המשלוח השני.

דוד עוסק במסחר בכיפות ותשמישי קדושה, יעקב היה בעל חנות מכולת ביישוב מסויים. בדרך כלל היה דוד מגיע למכור כיפות ותשמישי קדושה בדוכן שהקים בשטח שליד החנות שהיתה בבעלותו של יעקב, ובתמורה לאפשרות למכור במקום, היה נותן דוד ליעקב מספר כיפות לפי בחירתו של יעקב. היות ודוד היה מגיע רק פעם בחודש/חודש-וחצי על מנת להעמיד את דוכן הכיפות שלו, בעיקר לפני חגים, פנה דוד ליעקב בהצעה, להקצות עבורו שני מדפים בתוך החנות, שם ישים כיפות דרך קבע עבור לקוחות שזקוקים לכיפות. יעקב אכן הסכים לכך, וכך הווה.

בנוסף, כלל ההסכם נתינת בלעדיות לדוד על הדוכן במשך כל השנה. בהמשך סוכם ביניהם, שעל מנת להגדיל את הרווחיות במכירות בתוך החנות, הוחלט על העלאת מחירים והשוואת המחירים בדוכן לאלה שבחנות. דוד מצידו נדרש להגיע פעם בחודש לחנות על מנת לדאוג לסדר את המדפים שהוקצו עבורו. הסכם 'קונסיגנציה' זה היה בע"פ.

לאחר חצי שנה בה התלוננו באי החנות על הבלגן השורר במדפי הכיפות (למרות שדוד טרח לסדר את המדף לטענתו), החליט יעקב להפסיק את ההתקשרות ביניהם, כאשר הוא ביקש מדוד לבוא ולאסוף את הכיפות הנותרות במדפים. במקביל, מצא יעקב אדם אחר והתקשר איתו גם כן בהסכם 'קונסיגנציה' זהה.

באותו החודש בו הופסקה ההתקשרות בין יעקב לדוד בא דוד ופתח דוכן מחוץ לחנות כהרגלו אחת לחודש, ובמקביל נכנס לחנות לקחת את הכיפות, כפי שהתחייב ליעקב בסיום ההסכם מולו. אלא שיעקב, שלא היה במקום, אמר

ונשאלת השאלה כיון שמדובר בהסכם שכולו בע"פ - היאך נמדוד את אחוזי הרווח בין הצדדים, ומה נעשה בקשר לכך שאין אנו יודעים מתי עלה מחיר הכיפות, שאמור להגדיל את רווח המכירה מהם?

היה נאמן שכן הוא הבעלים של הקרקע והמוחזק בה שכן "קרקע בחזקת בעליה עומדת". הרי שלמרות שהאריס הוא העובד בשדה, בפועל, מי שנחשב המוחזק הוא בעל הקרקע. הסיבה לכך היא שהאריס לא מביא שום דבר משלו מלבד את כוח העבודה שלו. ועל כן, אין לו שום מוחזקות בקרקע, בניגוד לבעל הבית שהקרקע וכל החומרים שלו.

בהסכם 'קונסיגנציה' לעומת זאת, הדברים שונים, שהרי הסחורה עומדת ברשות בעליה והוא המוחזק בה, והצד השני רק נותן את הפלטפורמה שתאפשר את המכירה. כיוון שכן, כשמתגלים חילוקי דעות במהות ההסכם, הרי שה'ספק' הוא המוחזק בסחורה וידו על העליונה גם במקום שאין מנהג מדינה המחזק את טענתו.

אולם, כיון שבמקרה שלפנינו הויכוח איננו על הסחורה, אלא על הפדיון, ובכגון זה הנתבע (יעקב - בעל החנות) הוא המוחזק בכסף, ע"כ ידו על העליונה. אלא שמן הדין היה עליו להישבע שבועת היסת, וכיון שכיום אין נשבעים - ביה"ד ממיר את השבועה בפשרה של שלישי (ולא של חצי - כיון שיש כאן 'מוחזק' ואכמ"ל), וע"כ יש ליעקב לזכות את דוד בשליש מהסכום השנוי במחלוקת, סה"כ יקבל דוד 66.5% מהפדיון. כמו כן, כיון שחלוקים הם בשאלת העלאת המחיר - יש להתייחס לשליש מהמשלוח השני של הכיפות ככאלו שנמכרו במחיר גבוה ועליו לשלם עליהם ורווח גבוה (בהתאם לחלוקה הנ"ל).

מקורות: ב"מ (ק.), שו"ע ח"מ יב ס"ב (יש עוד להאריך הרבה בזה ואכמ"ל).

תשובה בקצרה

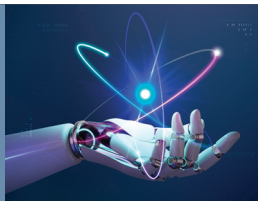
כיון שאין ראייה לאף אחד מהצדדים - יש לעשות פשרה ועל יעקב לשלם 66.5 אחוז לדוד מרווח מכירת הכיפות, בהנחה ששליש מהמשלוח השני נמכר במחיר הגבוה והשאר - במחיר הנמוך, וכמובן - להחזיר לדוד את כל הכיפות הנתורות.

תשובה בהרחבה

בגמרא מובאת מחלוקת אמוראים בנושא דומה:

אריס, הוא אדם העובד בשדה חברו ומקבל אחוזים מהרווחים. בגמרא מובאת מחלוקת אמוראים מה הדין כשנחלקו האריס ובעל השדה בשאלה מה נאמר בהסכם חלוקת הרווחים בין האריס לבעל הבית. האריס טוען שסוכם שיקבל מחצה מהיבול ואילו בעל השדה טוען שסוכם על שלישי מהיבול. לדעת רב יהודה בעל השדה נאמן הואיל ויש לו טענת 'מיגו' = מתוך שהיה יכול לומר שהעובד כלל לא היה אריס אלא פועל שלו. לעומתו, רב נחמן סובר שהואיל ו'מנהג המדינה' שאריס מקבל חצי מהיבול, חזקה שעל דעת כן ירד האריס לשדה והוא נאמן אפילו כנגד ה'מיגו' של בעל הבית. להלכה נפסק כדעת רב נחמן, שהכל כמנהג המדינה.

אם נבחן דין זה, הרי שהאריס נאמן רק בגלל שהמנהג מסייעו. בלעדי זה, ודאי שבעל הבית

השארת אתר אינטרנט לזיכוי הרבים פתוח

הרבים, המיועד במיוחד עבור יהודים מאחינו בית ישראל, דעתנו היא ברורה כי אין שום מקום להשאיר אותו פתוח ופועל בשבת, שכן לא זו הדרך לזכות יהודים באמצעות הכשלתם בפעולות האסורות בשבת.

נכון הדבר כי ארגונים ופעילים רבים העוסקים בקירוב רחוקים מגיעים לעיתים גם ל'מבואות המטונפות' מבחינה רוחנית לשם השארת והפצת חומר, על-מנת להוציא יקר מזולל ולקרב ליבם של ישראל לאביהם שבשמים. אבל לעשות זאת באופן הדורש מאותם יהודים לבצע פעולות האסורות בשבת לא זו הדרך, כאמור, ולא זה מה שהקב"ה שואל ודורש מאתנו.

מובן מאילוי, שההתרמה להדפסת הספרים והפצתם בוודאי אינה מהווה כל עילה והיתר לכך. גם התירוץ שאם הם כבר גולשים עדיף שיתקלו בחומרים שכאלה אינו מספק, כל עוד הגישה לחומרים כרוכה בפעולות האסורות בשבת, כשם שלא נזמין יהודים להגיע ברכבם בשבת לעצרת התעוררות כדי שלא יסעו במקום זה למקומות גרועים אחרים.

וכידוע דברי כ"ק אד"ש מה"מ על ההוראה הידועה במאמר המשנה (אבות פרק א, משנה יב): "הווי מתלמידיו של אהרן... אוהב את הבריות ומקרבן לתורה", שהדגש כאן הוא שצריך לקרב את הבריות אל התורה ולא להפך - לא 'לקרב' חלילה את התורה אל הבריות. וד"ל.

שאלה: יש לנו בבית חב"ד שלנו אתר אינטרנט של זיכוי הרבים, הפצת ספרים חוברות, וכן גם התרמה להדפסות הספרים והעלונים ותחזוקת הבית חב"ד וכו'. האם מותר שהאתר יהיה פתוח בשבת? יש אפשרות לדעת מי ביקר את האתר ומי התעניין וכו', האם זה מעשה שבת?

יש כאלו שנכנסים וקוראים בשבת. בשביעי של פסח, נכנסו הרבה בחצות הלילה ואמרו שירת הים. מה הדין בזה, האם צריכים לסגור לגמרי, או עכ"פ לא להנות ממה שהיה בשבת, ולפחות אם הם שם כבר בגוגל, שיכנסו לדברים טובים אולי יחזרו בתשובה בהמשך?

תשובה: כאשר מדובר

באתרי מכירות באינטרנט וכדומה, אשר סגירתם בשבת היא לעיתים מסובכת מאד, מסיבות שונות, ו/או כרוכה לעיתים רבות בהפסדים גדולים מאד גם בשאר ימות השבוע, ובפרט

באתרים שכאלה אשר ההערכה היא שרוב רובן של הכניסות לשם הן של נכרים, אנו נזקקים ונאלצים לפעמים, במידת הצורך וההכרח ובשעת-הדחק, להציע הצעות שונות כדיעבר כיצד ניתן להשאיר את האתר פתוח גם בשבתות ובחגים, כפי שהדברים באים לידי ביטוי גם בתשובות ההלכתיות בנושאים אלו המתפרסמות מפעם לפעם.

אבל דווקא כאשר מדובר באתר של זיכוי

מנהגים ומקורותיהם

מחנה קיץ (חלק ב')

ההשפעה והבקשה

עשה של ואהבת לרעך כמוך⁸ מכיוון שכל אלו שהלכו למחנות הקיץ המחנה פעל עליהם עליה גדולה מאוד שהשפיע עליהם במשך כל ימי חייהם⁹.

הרבי אף אמר בשיחות מיוחדות לצוות המחנכים ולכל אלו שיכולים להשפיע על ההורים לרשום את ילדיהם, שישנה עליהם חובה¹⁰ ללכת ולרשום את כל מי שהם יכולים ולהתחיל בזאת כבר לאחר חג הפסח ולא להמתין לקיץ¹¹. הרבי אף ציין בשיחות רבות כיצד יש להסביר ולשכנע את ההורים בנחיצות המחנה קיץ הכשר, תוך הבהרה אשר מחנה קיץ שאינו כשר גרוע אף יותר מבית ספר גוי וזאת מפאת השפעתו ארוכת הטווח על הילד¹².

באחת משיחותיו אמר הרבי למחנכים ומנהלי המוסדות: מכיוון שהמוסדות סגורים נוצר מצב חיובי והוא פתיחת מחנות הקיץ. מחנות אלו הביאו פירות ופירי פירות, על כן יש להשקיע בחדשי הקיץ במחנות אלו¹³.

עקב ההשפעה המרובה על מחנות הקיץ על המחנכים ביקש הרבי דרש ודחף את מוסדות החינוך להקים מחנות קיץ כאלו, הן כאלה שהינם עם שינה ומחוך לבית לגמרי – "קעמפ", והן כאלה שללא שינה והנם רק יומיים – "דיי קעמפ"¹⁴ ואף דרש שיערכו אסיפות היערכות וכן אסיפות לצורך ניתוח המחנה קיץ שהיה וללמוד כיצד להשתפר¹⁵, ולא אחת הרב חדקוב, מנהל המרכז לענייני חינוך ליובאוויטש, ביקש לעיתים את תכנית המחנה קיץ על מנת לבדוקה ולאשרה ואף שלח הוראות שונות¹⁶. אכן מחנות קיץ נפתחו בקנדה, צרפת, ארצות הברית, ישראל, אוסטרליה¹⁷ ואפילו במרוקו¹⁸ והרבי שלח כסף למחנות הקיץ הללו¹⁹.

הרבי פנה גם לצוות בתי הספר בבקשה שיפנו לתלמידיהם ויפעלו עליהם להירשם למחנות הקיץ²⁰, תוך ציון העובדה שזהו מצוות

1. החינוך והמחנך פ"ז. 7. בנאות דשא פתיחה הע' 11. להעיר שבהתחלה הם הוקמו על ידי "המל"ח".

2. אג"ק ח"א עמ' ריב. בנאות דשא פתיחה עמ' 7-8. ראה גם אג"ק חט"ו, שעג וזכ"ב, רסב.

3. החינוך והמחנך עמ' 6-135.

4. ראה מחנה קיץ ח"ב עמ' 55-7.

5. תולדות חב"ד במרוקו עמ' 310.

6. מחנה קיץ ח"ב עמ' 48.

7. בדחה"ש תשכ"ח.

8. י"ב בתמוז תשנ"י. ל"ג בעומר תשמ"ג בסוף.

9. י"ב בתמוז תשכ"ד. מחנה קיץ ח"א עמ' 1-20, 40.

10. בדחה"ש תשמ"ג.

11. אחש"פ תשד"מ.

12. תשמ"ג שם. למשל: תשמ"ב: ב' תמוז, כג אייר, יג תמוז. תשמ"ה: ש"פ שמיני. תשט"ז: טז תמוז. תשכ"ט: יג תמוז, כו סיון. תשכ"ד: יב תמוז. תש"כ: ש"פ שלח. תשי"ז: בדחה"ש. תשי"ט: ש"פ שלח. תשי"ח: ט תמוז, יב תמוז.

13. ש"פ עקב כ מנ"א תשמ"ג.

הפרנסה שהפכה לתפילה לשמה

באותה עת הגיע ליקטרינוסלב עוד יהודי, שאף הוא הציע את עצמו לתפקיד הנכבד. הלה היה בעל חזות יהודית ומלומד יותר, בן למשפחת הרבנים שפירא הידועה מסלאוויטה.

שניהם הצהירו כי התפילה בסביבה יהודית חשובה להם מאוד, ומכיוון ששמעו על אישיותו הדגולה של רב העיר ועוז-רוחו, באו ליקטרינוסלב. גבאי הקהילה הפנו אותם אל הרב.

הרב, בעיניו הבוחנות, קלט מיד כי מר ליבר רואה בחזנות בעיקר פרנסה, אך החליט להתעלם מכך. הוא ידע, כי גם יהודים כאלה, כאשר ניתנת להם ההזדמנות לשפוך את נפשם בתפילה, יפרצו מתוכם כל הרגשות שהצטברו בליבם במשך השנה.

הוא הודיע להם כי הוא מקבל את שניהם להתפלל בבית-הכנסת, בימים הנוראים ובחג-הסוכות. הרב העמיד אותם על חשיבות תפקידם, לעורר את לב הקהל על-ידי תפילתם, ולחזק אצלם את הרגש היהודי.

הימים הנוראים הגיעו, ופתאום צצה בעיה. רבים מהמתפללים אולצו על-ידי השלטונות ללכת לעבודה בראש-השנה וביום-הכיפורים. הם הביעו את צערם לפני הרב, וביקשו למצוא פתרון בעבורם. רבי לוי-יצחק מצא עצה. הוא קבע מניין ראשון, שיתחיל את התפילה בשעה מוקדמת מאוד, ויסיים את התפילה בשעה שמונה, ומיד עם סיום התפילה יוכלו המתפללים לצאת לעבודתם...

מר ליבר ועמיתו, שהושפעו מאישיותו הכבירה

במבט ראשון לא ניכר עליו כי הוא יהודי. ראשו גלוי, לחייו מגולחות למשעי, ולבושו כאחד מזמרי האופרה בימים ההם. מר ליבר היה זמר אופרה נודע ברוסיה של שנות השלושים. אולם בליבו-פנימה זכר את מוצאו וייחוסו. סבו היה רבי אברהם ה'מלאך', בנו של המגיד ממזריטש.

בימים של שגרה לא העז לבטא את עובדת יהדותו. הדבר היה עלול לסכן את מקצועו ושמו, ואף לעורר עליו את אנשי הבולשת. אולם בימים הנוראים חזר אל עמו ואל בית-הכנסת.

לעובדי חברות ממשלתיות ניתן חודש חופשה בשנה. יהודים שעסקו בזמרה, היו מתכננים חודש זה לחודש החגים, כדי להיות חזנים בתפילות הימים הנוראים. כדי שלא להסתכן, היו נוסעים למרחקים למלא את התפקיד הזה.

כך קרה שבאחד מימי חודש אלול הגיע מר ליבר ליקטרינוסלב [=דנייפרופטרובסק], והציע את עצמו לחזן בימים הנוראים.

ביקטרינוסלב התגוררו יהודים

רבים, אך רק בית-כנסת אחד נותר פעיל, לאחר שהשלטונות סגרו את רוב בתי-הכנסת. הסיבה הרשמית שבית-הכנסת הזה נשאר פעיל הייתה, שמתפללי בית-כנסת הם פועלים ובעלי-מלאכה. גבאי בית הכנסת היה חיטט, הגוזר - סנדלר, וכך הלאה.

בבית-הכנסת הזה התפלל גם רבה הראשי של העיר, הרה"ק רבי לוי-יצחק שניאורסון, אביו של הרבי מה"מ.

ביקטרינוסלב התגוררו יהודים רבים, אך רק בית-כנסת אחד נותר פעיל, לאחר שהשלטונות סגרו את רוב בתי-הכנסת

הימים הנוראים הגיעו, ופתאום צצה בעיה. רבים מהמתפללים אולצו על-ידי השלטונות ללכת לעבודה בראש-השנה וביום-הכיפורים. הם הביעו את צערם לפני הרב, וביקשו למצוא פתרון בעבורם

להתפלל בחוץ, ברחוב, עיפים ויגעים מהצום ומהליכה מרחקים גדולים ברגל, ומלאים צער וכאב-לב על שהוכרחו לעבוד בראש-השנה וביום הקדוש. כך עמדו והתפללו, מתוך שיברון-לב שאין לתאר.”

דברו על היהודים האלה בכה הרב בכי תמרורים. עם זה ביטא את השמחה והנחת הנגרמות למעלה מהתעוררותם הרוחנית, והיה אומר כל העת: “בוא וראה מהו יהודי!”

גם את ימי חג-הסוכות ושמחת-תורה בילו שני החזנים במחיצתו של רבי לוי-יצחק. בלילות החג התאספו בביתו כל מי שרצה לשמוח בשמחת החג. בתחילה נכנסו בחשש, מפני עיניים זרות, אך בתוך הבית נסחפו מיד בשמחה הגדולה שהרב הקריין, עד ששכחו לגמרי את העולם החיצוני.

בשובם לביתם כתבו החזנים מכתב תודה לרבנית חנה, אשת רבי לוי-יצחק. שניהם תיארו תופעה נפלאה שכמותה לא ראו מעולם: בשעה שהרב שמח ורקד בשמחת-תורה, בכה בכי פנימי שאי-אפשר לתארו...

מר ליבר הוסיף, כי השינוי לטובה שהתחולל בו בימי שהייתו ביקטרינוסלב, נזקף לזכותו של רבי לוי-יצחק.

של רבי לוי-יצחק, מילאו את תפקידם בחרדת-קודש. תפילותיהם בימים הנוראים אכן בקעו מעומק ליבם ובהשתכחות הנפש, ועוררו את כל שומעיהן.

בהגיע יום-הכיפורים קיננה בליבו של רבי לוי-יצחק עוד דאגה. הוא ידע את אורחות בתי-הכנסת באותו זמן, שממהרים לסיים את תפילות היום הקדוש מוקדם. את תפילת הנעילה היו מסיימים קודם הזמן, וכך נכשלו המוני העם באיסור אכילה ומלאכה לפני צאת היום הקדוש.

רבי לוי יצחק תיאם זאת בשקט עם החזנים. הללו האריכו מאוד בתפילות, למרות התרעמות רבים בקהל. כאשר הגיעו לתפילת נעילה, כבר לא נותר זמן רב עד צאת החג.

עם סיום היום הקדוש קשה היה לרבי לוי-יצחק להיפרד מאווירת הקדושה. אחרי שתית כוס תה ישב להתועד בביתו, כאשר אורחים רבים מאזינים לדרברים הנלבבים, שקלחו מפיו עד השעות הקטנות של הלילה. דבריו נסבו בעיקר על היוקר של הנשמה היהודית, ולדוגמה ציין את היהודים שהוכרחו לעבוד בימים הנוראים.

“היהודים האלה, שהגיעו בסיום עבודתם לתפילת נעילה, לא יכלו להיכנס מרוב הצפיפות בבית-הכנסת, שהיה מלא מפה אל פה. הם נאלצו

הרב משה קורנוויץ

רב קהילת חב"ד רמת בית שמש ד'
וחבר מנחם הלכה חב"ד

על השחיטה

סדר בדיקת פנים (חלק ב')

אף ראוי וכדאי כי הבודק הוא זה שיפתח את הטרפס ולא פועל נכרי, כפי המובא דרכ"ת סל"ט ס"ק כ"א שהגאונים אשר ישבו כסאות למשפט בק"ק בריסק דליטא התקינו שהשו"ב בעצמו מחויב לפתוח החצר הכבד הוא ולא אחר דוקא, והכה"ח סימן ל"ט אות ל"ד כתב שאם הגוי פתח את הטרפס שלא לעיני הבודק יש להטריף את הבהמה.

על הבודק פנים נפסק בשו"ע יו"ד לט סעיף יג כי 'ומכל מקום צריך להיות הבודק ירא א-לוקים'. כתבו הפוסקים¹ כי הבודק צריך שיהיה מומחה. לא מיבעיא שצריך להיות בקי בכל דיני בדיקות הריאה, אלא צריך גם כן שיהיה בקי ביד ובהרגש ויודע כל צורת הריאה ומקומה ודרך הנחתה בתוך הבעל חי (שמלה חדשה סעיף ב). וכמו שהרבה יראת שמים צריך לבדיקת הסכין - כמו כן צריך לבדיקת הריאה. וצריך שיבטל ויסיר מלבו כל מחשבות זרות שהם שלא מענין הבדיקה, ויתנהל לאט במתן ובישוב הדעת לחפש בכל מחבואי הריאה (בית אפרים סעיף קעה), ולא ידבר עם שום אדם בעת הבדיקה (ספרי שחיטות ובדיקות).

בהמשך למבואר במדור קודם אודות סדר בדיקת פנים - להלן התנאי השני והשלישי כפי שנתבאר בפוסקים:

2. מוצאים את הכרס קודם בדיקת הריאה - כפי שכתב בספר תורת הזבח הספרדים [אות ב' סי' ח ס"ק י].

3. כתב הבית דוד, 'הבודק חותך בנחת לצד הצלעות ופותח הטרפס'. היינו שהבדיקה נעשית ע"י פתיחת פתח בטרפס המכסה את בית החזה אשר בתוכו נמצאת הריאה. ולא ע"י בקיעת צלעות החזה, דאף שבאופן כזה עומד הריאה גלויה וברורה. עכ"ז יש בזה חשש גדול שמא בעת הבקיעה ינתקו יקרעו סירכות, ולכן פותחים דרך הטרפס, שאף שאין הריאה גלויה להעין - עכ"ז בכך אין חשש של ניתוק סירכות. וכן כתב בשו"ת דבר שמואל סי' רמ"ה, תורת הזבח סי' מ ס"ק א, בית אפרים סעי' כה ועוד.

אמנם אף בפתיחת הטרפס יש להיזהר הרבה שלא לנתק סירכות, כפי שכותב השמ"ח [ס' לט סעי' ג] 'וכשבא להכניס ידו יחתוך בנחת לפתוח הטרפס, ויטה לצד הצלעות ולא יותר מכדי כניסת ידו, שלא יחתוך שם איוו סרכא. ויש שאין חותכין הטרפס בסכין כ"א בצפורן מפני חששא זו, ויש חותכין נקב קטן רק להכניס אצבעו ולבודק סביב ואח"כ מרחיב הנקב'.

1. בית דוד יסודי הבית סי' לט ס"ק ג.ג.

סעיד, מדריך חתנים בכיר, יועץ נישואין ומשפחה ועורך התכנים של מיזם יסודות לחיים.

הערב הוקדש לנושא "אתיקה מקצועית ודמות המדריך". הרב קורנווייץ עמד בדבריו על הנקודה בה נמצא המדריך. צומת הדרכים בה יש למדריך את היכולת לעצב את התפיסה הרוחנית הקשורה בהדרכה, תוך שילוב כלים מקצועיים.

אחריו התקיימה הרצאה מקצועית מאת הרב מנחם סעיד. ההרצאה עסקה בנושא 'אתיקה מקצועית' בתהליך ההדרכה, וכן באחריות הרוחנית שיש למדריך בעיצוב ההשקפה שאיתה החתן נכנס לפרק זה בחיים. באמצעות התנהלות עפ"י כללי האתיקה ותחושת האחריות, ניתן יהיה לקיים קשר בריא ונכון בין הצדדים מתוך אמון הדדי, והבניין יהיה מבוסס על יסודות איתנים ב'רוח ישראל סבא'.

המדריכים יצאו מהפגישה עם תובנות וכלים רבים להמשך השליחות לבניית בתים בישראל על יסודי התורה והמצווה כפי שהם מוארים במאור שבתורה זוהי תורת החסידות.

זום למדריכי יסודות לחיים

בט"ו בתמוז, התקיים ערב עיוני מקצועי למדריכי חתנים החברים במיזם "יסודות לחיים" שע"י מכון הלכה חב"ד.

במהלך הערב הרצו בפני המדריכים, הרב משה קורנווייץ, רב קהילת חב"ד רמת בית שמש ד' וחבר מכון הלכה חב"ד, והרב מנחם

המעוניינים יכולים לפנות למערכת
הוצאה לאור של מכון הלכה חב"ד
במייל: Publish@smstarav.co.il

לעלון שונה הלכות דרושים
כותבים בנושאים הלכתיים
מגוונים, דרישות התפקיד:
• ידע הלכתי רחב
• ניסיון מוכח בכתיבה הלכתית

טיוולים כהלכה

<ul style="list-style-type: none"> כשאורזים את החפצים לנסיעה, יש לארוז תחילה את הטלית והתפילין. לאחר מכן אפשר להוציאן, אך בהן יש לפתוח את מלאכת האריזה. יש לדאוג שיהיו במכונית חת"ת וקופת צדקה, ובעת הנסיעה ישתדל ללמוד או להשמיע ענייני תורה. כסגולה לנסיעה טובה יש להשתדל לקבל שליחות מצווה לתת לצדקה כשיגיע למחוז חפצו. 	<p>ההכנות</p>
<ul style="list-style-type: none"> יש להשתדל להעדיף לצאת לדרך באור יום, אך בעת הצורך מותר אף לצאת בלילה, ובפרט כשהדרך נוחה ומוכרת עבורו. בנסיעות מעיר לעיר בלילה, יעמדו לנוח בכל שעה למשך זמן מה (לערך 10 דקות) או יחליפו נהג. כשיוצא לדרך בערב שבת יש לחשב מראש את זמן הנסיעה עם העיכובים האפשריים שעלולים להתרחש בנסיעתו, בכדי לוודא שיגיע למחוז חפצו בזמן שיאפשר לו להתארגן כראוי לשבת. הנוסע במונית וכדומה - עם נהג יהודי - צריך להקדים עוד יותר, כך שהנהג יוכל להספיק בוודאות להגיע חזרה לביתו לפני כניסת השבת. וכל שכן אם הנהג אינו שומר תומ"צ לעת עתה. 	<p>זמן הנסיעה</p>
<ul style="list-style-type: none"> היוצא מחוץ לעיר בדרך שארכה 'פרסה' (כ-4 ק"מ), או בדרך מסוכנת אף אם היא קצרה יותר, עליו לומר את תפלת הדרך. מעיקר הדין ניתן לומר תפילת הדרך אפילו תוך כדי הליכה, אך באם מסתדר עדיף לומר את תפלת הדרך בעמידה. והנוסע ברכב פרטי, ראוי - אם אין בכך סיכון - שיעצור את הרכב בתחנה או בחנייה זמנית וייצא ממנו לאמירת תפלת הדרך. אלא שאם ממחר והעיכוב בעצירה עשוי להטריד את כוונתו, מוטב שיברך מבלי לעצור. מעבר לכך, בכל יום בו מתעכבים מחוץ לבית אומרים תפלת הדרך - בלא שם ומלכות. 	<p>תפלת הדרך</p>
<ul style="list-style-type: none"> בעת הנסיעה יש להקפיד על דיני ייחוד (היינו שלא יתייחד איש -מגיל-מצוות- עם בת מעל גיל 3, וכן שלא תתייחד בת -מבת-מצוה- עם בן מעל גיל 9). ואם נוכח ילד מגיל חמש עד לגיל תשע (ובשעת הדחק עד גיל 12) נחשב כ"שומר", ובשעות הלילה יש צורך בשניים כשומרים. ומוטב שתהייה נהגת עבור בנות, אך בעת הצורך ניתן להקל, אם מתקיימים ב' תנאים הבאים: א) שהנסיעה היא במקום מואר, כך שניתן לראות מבחוץ את הנעשה בתוך הרכב. ב) במסלול הנסיעה ישנה תנועת רכבים או הולכי רגל לפחות פעם ב-3 דקות. אם חסר אחד התנאים (דהיינו שהנסיעה היא בכביש בו אין תנועה מספקת, או בשעות הלילה) אזי יש להקפיד שלא תסע אשה עם איש אחד או שנים, אלא עם שלושה אנשים לפחות. 	<p>ייחוד</p>

<ul style="list-style-type: none"> יש לזכור שכל ענייני הפרדה בין בנים לבנות מחויבים גם אצל בני דודים, גיסים וגיסות וכדומה, ולכן אם נוסעת המשפחה המורחבת באוטובוס מאורגן, יש לשבת באופן שיישמרו גדרי הצניעות ולא יבאו לידי קלות ראש וכו'. ובפרט בעת השחייה והרחצה צריך להקפיד על הפרדה מלאה בין בנים ובנות. ובכלל יש לזכור כי כל גדרי הצניעות נוהגים אף במחנות הקיץ וכדומה - הן לנשים והן לגברים, שילכו בלבוש צנוע. 	<p>צניעות</p>
<ul style="list-style-type: none"> זהירות מפני הסכנות: אין לטייל במקומות שיש בהם סכנה. טיול בגן חיות עם בני המשפחה: על אף הזהירות שלא יראו הקטנים חיות ועופות טמאות, עם זאת - לצורך לימוד עם הילדים על "מה רבו מעשיך ה'", מותר ללכת עם הילדים לגן חיות; אך המעוברות נוהגות להימנע מללכת לשם. הופעות ובילויים: יש להיזהר שלא ללכת למקומות בהם יהיה קשה להיזהר בדיני צניעות. ישיבה מעורבת הינה פירצה גדולה ביותר של גדרי הקדושה והצניעות והיא מנוגדת לגמרי לכללי התורה ולנפסק בשולחן ערוך. ופשוט שיש איסור גמור ומוחלט להשתתף בהופעות וכדומה שבהם הישיבה היא בתערובת. 	<p>הטיולים</p>
<ul style="list-style-type: none"> בחירת מקום הנסיעה: לפני הנסיעה יש לבדוק היטב לאיזה מקום נוסעים, מי הקהל שנופש שם, מה יש באותה סביבה, כדי שלא נציב את עצמנו ואת המשפחה שלנו בניסיונות קשים של יראת שמים, וההשקעה החינוכית תרד לטמיון חלילה. וכן באם הולכים לאכול ולישון במקום הנופש יש לבדוק מראש שלא נכנסים למכשולות. ומעורר הרבי שכל מהות הנופש הוא להפוך מקום זה למקום תורה ע"י הוספה בתו"מ ויר"ש. תפלות: יש לזכור כי החובה להתפלל במנין הוא גם בעת טיול. למוד התורה: חובת קביעת עתים לתורה בכל יום, ביום ובלילה, הוא גם בעת טיול. אכילה: ככלל יש לזכור כי חז"ל דברו בשלילת אכילה ברשות הרבים בפני כל העם; ועיקר הבעיה היא באכילה תוך כדי ההליכה ברחוב. (ואף שיש מן הפוסקים שהקלו בכך במצבים מסוימים - כשאינן זו דרך קבע- אין הדבר ראוי לת"ח). 	<p>נסיעה חסידית</p>

מקורות: הנסיעה ההכנות לנסיעה: ראה שו"ע אדה"ז או"ח סק"י ס"ט וראה בלקו"ש ח"ה ע' 198 ואילך (תורה). סה"ש התשמ"ט ח"ב ע' 528 ואילך (הכנות). וראה שלחן מנחם ח"א ע' שנו-ט ובהנשמן שם (הוראות וסגולות). "אם אסק שמיים" להר"י שיחי' פרידמאן. זמן הנסיעה: פסחים ב, א. לקט יושר ע' 41. שו"ע אדה"ז או"ח סק"י ס"ט. קצוה"ש סס"ט בבדה"ש סק"ה. מקדש מלך ח"ד ע' תצ (מנוחה בנ. לילה). תפלת הדרך: ברכות כט, ב ואילך. וראה נושע"ו וניכ' ושו"ע אדה"ז או"ח סס"ג ס"ד, סצ"ד ס"ה-ו, וסק"י ס"ד וס"ח. סדור אדה"ז עם הערות וציונים ע' ר וע' תרצא. היום יום י"ט תמוז. ספר המנהגים ע' 23. פסק"ת סק"י סק"ד. בנאות דשא ע' 47, 84. ייחוד: נושע"ו אה"ע סכ"ב ס"ט וניכ' שם, אג"מ אה"ע ח"ד ס"י סה, מניש קמא ח"ב סצ"א אות כא. דברי סופרים הל' ייחוד סמ"ד ס"ק תרח. (אודות "שומר" וראה נושע"ו אה"ע וניכ' סכ"ב ס"י. יו"ד סקצ"ב ס"ד. נטע"ג ייחוד פכ"ט ס"ב וס"ז, פמ"ב ס"ג ס"ו וס"י-יא). וראה התועודיות ה"תנשא" ח"א ע' 244. צניעות: נושע"ו וניכ' אה"ע ס"י כא. לקו"ש ח"ג ע' 84 הערה 34. וראה שיחות קודש תשמ"א ח"ב ע' 413. טיולים גן חיות: לקו"ש חכ"ה בהוספות ע' 309 הערה 2. זהירות בטיולים: שו"ע אדה"ז חו"מ הלכות שמירת גוף ונפש ס"ו וס"יא. וראה שו"ת אג"מ או"ח ח"ב ס"י נט ד"ה ומדוייק. ראה קונטרס העבודה פ"ב. נסיעה חסידית: ראה רמב"ם הל' דעות רפ"ד. ראה שו"ע חו"מ סל"ד ס"יח. אג"ק ח"ג ע' שדמ. וראה שיחת ג' תמוז ה'תשל"ח.

עריכה: הרב שמאל מקמל. הגהה: הרב משה קורנוויץ.

הלכה למעשה שבת

אם
ישמרו
ישראל
שתי
שבתות
כהלכתן
מיד
נגאלים"

לאחר עמל של שנים בשעה טובה ומוצלחת יוצאים לאור
עולם הספרים הראשונים בסדרת הלכה למעשה שבת

ב' כרכים הראשונים שיצאו כעת ממצים את ההלכות
על סדר יום השבת, מההכנות לשבת ועד מוצש"ק

מצטרפים לאחד ממסלולי התומכים של מכון הלכה חב"ד
ומקבלים את הספרים ישירות לבית (בהתאם למסלול)
לפרטים והצטרפות: 058-7207-770

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד

ניתן להשיג
בחנויות הספרים המובחרות
ובאתר סמס לרב